

Guvernatorul Bancii Nationale a Moldovei, Octavian Armasu: Am depasit valul inflationist; tintim inflatie de 5% pe termen mediu

Republica Moldova a depasit valul inflationist înregistrat pe fondul razboiului din Ucraina, al crizei energetice si alimentare, a declarat, luni, guvernatorul Bancii Nationale a Moldovei, Octavian Armasu, într-un interviu acordat AGERPRES.

El a subliniat ca inflatia în Republica Moldova a scazut de la 34% în 2022 la 6,3% la finalul lunii octombrie a acestui an, cu tinta de apropiere de pragul de 5%, pe termen mediu.

Guvernatorul Bancii Centrale din Republica Moldova sustine, de asemenea, ca politica monetara a fost relaxata, astfel încât bancile comerciale sa poate credita mai mult atât companiile, cât si populatia, în vederea stimulării consumului intern.

AGERPRES: Inflatia reprezinta un indicator important pentru fiecare economie a acestei lumi. Care este pragul de inflatie pe care vi l-ati propus dumneavoastra, Republica Moldova, în 2023?

Prin instrumentele noastre de politica monetara, noi tintim inflatia de 5% pe termen mediu, cu un interval de variatie de +/-1,5%. Noi deja am intrat în acest interval de variatie la finele lunii octombrie, cu o inflatie de 6,3%. Astfel, noi am depasit acel val inflationist, care a venit la finele anului 2021, o data cu criza energetica, cu cresterea preturilor produselor alimentare si care a culminat cu razboiul din Ucraina. Am avut o perioada destul de dificila. Inflatia a ajuns la un nivel foarte înalt, 34%, din varii motive, având în vedere structura economiei din Republica Moldova, volatilitatea ei si deschiderea ei, dar si expunerea la mai multe lanturi de aprovizionare care erau legate si conectate de Ucraina. Toate acestea au avut efect.

Prin politicile monetare, destul de aspre, as zice eu, dar pe care noi le-am calibrat ca timp optim, am reusit sa aducem inflatia aproape de tinta, în intervalul de variatie. Acum, intram în alta etapa. Noi ne asteptam sa avem o inflatie care va fi în intervalul de variatie, în perioada urmatoare, cel putin 24 de luni, perioada noastra de prognoza, si pentru asta vom utiliza iarasi toate instrumentele, dar în acelasi timp BNM va promova o politica monetara stimulativa pentru a sustine recuperarea economiei dupa acest lant de criza.

Cum vedeti revenirea pe crestere economica a Republicii Moldova, dupa recesiunea din 2022?

Revenirea are loc în conditii deloc simple. În primul rând, ma refer la contextul regional, dar si global. Iarasi vorbim de acelasi razboi din Ucraina, care este în imediata vecinatate si are un impact asupra economiei din Republica Moldova. Vorbim de o încetinire a cresterii în Uniunea Europeana, în zona euro. Uniunea Europeana este piata noastra cea mai importanta de desfacere, respectiv are un impact pentru cererea produselor noastre. În acest context, recuperarea economica trebuie sustinuta puternic atât de politica monetara, cât si de cea fiscala. Deci, pe partea monetara noi chiar recent am mai facut un pas de relaxare a conditiilor monetare. Am mai redus si rata de baza si am relaxat si rezervele obligatorii, astfel încât sa asiguram accesul mai usor si bani mai ieftini pentru agentii economici si pentru populatie, ca sa sustinem consumul. Totodata, ne asteptam si pe partea fiscala la un impuls fiscal pentru economie.

În ce masura este importanta independenta deciziilor Bancii Nationale în acest proces?

Eu as zice ca independenta este cruciala, pentru ca deciziile de politica monetara întotdeauna sunt dificile, ele întotdeauna sunt dureroase, ele niciodata nu plac. Noi am trecut acest ciclu inflationist cu foarte multe critici, dar pâna la urma am mers conform agendei pe care ne-am propus-o si ne-am atins obiectivele, în pofida tuturor

criticilor. Daca nu ar fi fost Banca Centrala independenta, noi nu am fi putut sa implementam aceste instrumente. Totodata, este importanta, pe lânga independenta, o coordonare strânsa între politica monetara si politica fiscala, o cooperare între Banca Nationala si Ministerul Finantelor. Atunci când exista aceasta coordonare, efectele ambelor politici devin mai pronuntate, apar sinergii între cele doua politici si economia mai bine raspunde la politicile promovate de cele doua institutii.

Cum explicati profitul obtinut de bancile comerciale din Republica Moldova atât anul trecut si în prima jumătate a acestui an?

În perioade în care Banca Nationala majoreaza ratele, e normal ca si profiturile bancilor sa fie în crestere. Lucrul acesta s-a observat si în Republica Moldova, si în mai multe tari din regiune, si chiar din Uniunea Europeana. Totodata, eu cred ca este bine si pentru sanatatea bancilor. Când bancile acumuleaza capital prin profituri, acest capital le permite sa își majoreze si mai mult portofoliul de credite si sa finanteze mai mult economia.

Moldova are 11 banci comerciale. E mult, e puțin pentru o tara de dimensiunea Republicii Moldova?

Noi avem 11 banci, dar, ca sa înțelegeti, ele sunt foarte diferite. Avem patru banci sistemice. Avem banci de dimensiuni medii si avem si banci mai mici. Fiecare are nisa sa în piata. Fiecare are locul sau în piata. Atâta timp cât au un model de business viabil, noi sustinem si supraveghem aceste institutii care ele sa nu actioneze în detrimentul deponentilor, sa își faca business-ul transparent si banii deponentilor sa fie în siguranta.

Care sunt cele mai solide relatii pe care le aveti cu bancile centrale din regiune, cu Banca Nationala a României si cu alte banci nationale din Uniunea Europeana?

Cu Banca Nationala a României ne leaga o relatie mai speciala. Chiar de la fondarea Bancii Nationale a Moldovei s-au stabilit aceste relatii si Banca Nationala a Moldovei permanent a avut sustinere, si prin asistenta tehnica, si prin consultanta, de la colegii de la Banca Nationala a României. Și aceasta cooperare continua si pâna astazi si as zice ca ia amploare. Noi am avut mai recent doua proiecte twinning cu Banca Nationala a României. Primul a fost în procesul de reforma bancara, când Banca Nationala a Moldovei a reformat sectorul bancar din Moldova. Noi am implementat principiile Basel III, am implementat directivele europene, am transparentizat actionarii din sectorul bancar, am implementat o guvernanta sanatoasa în bancile comerciale si ne-am dezvoltat instrumentele de supraveghere. Sigur ca asta fost facut si cu colegii din Banca Nationala a României.

Alaturi de Banca Nationala a României, as mentiona si Banca Nationala a Olandei, care si ea participa în al doilea proiect twinning, Banca Lituaniei si Banca Belgiei. Avem o cooperare strânsa cu Banca Olandei si Banca Belgiei, deoarece facem parte din aceeasi constituenta si cu toate tarile din constituenta, de fapt, cooperam destul de strâns. Mai recent, începem a stabili relatii si cu Banca Centrala Europeana, din moment ce Moldovei i-a fost acordat statutul de tara candidata. Au început primele interactiuni. Speram ca în viitorul apropiat vor fi initiate negocierile cu Republica Moldova privind aderarea la Uniunea Europeana si aceasta va crea conditiile pentru o cooperara mai intensa si cu Banca Centrala Europeana.